

საქმე №010210016001423056

გ ა ნ ჩ ი ნ ე ბ ა

სა----- სახელით

საქმე №2/ზ-649-19

20 სექტემბერ--- 2019

წელი

ქ.

ქუთაისი

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლო
სამოქალაქო საქმეთა პალატა

მოსამართლე: ლაურა მიქავა

სხდომის მდივანი: ეკატერინე ქორიძე

აპელანტი (მოპასუხე, შეგებებული
მოსარჩელე)
წარმომადგენელი

- შპს „სა----- ფო-----“

- მა--- ხვ-----

მოწინააღმდეგე მხარე
(მოსარჩელე, მოპასუხე შეგებებულ
სარჩელზე)

- ტა----- ჯა---, ნო-- ნა-----,
კა----- ოს-----, მე--- ზო---,
ნი--- ბა-----, ზი----- აი-----
მი----- მა-----

წარმომადგენელი

-

აპელანტი (მოსარჩელე/მოპასუხე)

- მა-- მხ-----, ზე---- ცი-----,

- მა----- ბე---ძე

- მი----- მა-----

წარმომადგენელი

მოწინააღმდეგე მხარე
(მოსარჩელე/მოპასუხე)
წარმომადგენელი

- შპს „სა----- ფო-----“

მა--- ხვ-----

დავის საგანი

-

სამუშაოზე აღდგენისა და სამუშაოდან გათავისუფლების შესახებ ბრძანებების ბათილად ცნობა, სამუშაოზე აღდგენა, განაცდურის ანაზღაურება

გასაჩივრებული გადაწყვეტილება

-

ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2017 წლის 22 ნოემბრის გადაწყვეტილება

1. აპელანტ შპს „სა----- ფო----ს“ დაზუსტებული მოთხოვნა:

გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება, მა-- მხ---ის, ზე--- ცი---ის, ტა--- -- ჯა--ს, ნო-- ნა-----ის, კა----- ოს-----ს, მე--- ზო--ის, ნი--- ბა-----ის, ზი----- აი----- ის და მა----- ბე---ძის სარჩელზე საქმის წარმოების შეწყვეტა, ასევე შპს „სა----- ფო----ის“ შეგებებულ სარჩელზე საქმის წარმოების შეწყვეტა

აპელანტების მა-- მხ---ის, ზე--- ცი---ის, მა----- ბე---ძის მოთხოვნა:

გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილების მიღებით მათი სარჩელის მთლიანად დაკმაყოფილება

2. გასაჩივრებული გადაწყვეტილების დასკვნებზე მითითება

გასაჩივრებული გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი

_ ტა----- ჯა--ს, ნო-- ნა-----ის, კა----- ოს-----ს, მე--- ზო--ის, ნი--- ბა-----ის და ზი--- -- აი-----ს სასარჩელო მოთხოვნა დაკმაყოფილდა.

- ბათილად იქნა ცნობილი შპს "სა----- ფო----ის" გენერალური დირექტორის 2016 წლის 25 აპრილის: - N15-02/539 ბრძანება ტა----- ჯა---ან შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტის შესახებ; - N15-02/534 ბრძანება ნო-- ნა-----სთან შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტის შესახებ; - N15-02/536 ბრძანება ნი--- ბა-----სთან შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტის შესახებ; - N15-02/535 ბრძანება კა----- ოს-----სთან შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტის შესახებ; - N15-02/538 ბრძანება ზი----- აი-----სთან შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტის შესახებ; - N15-02/537 ბრძანება მე--- ზო---სთან შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტის შესახებ;

1.2. მოსარჩელები:

- ტა----- ჯა-- აღდგენილ იქნა აჭარისა და გურიის ფო----ის რეგიო--ლური სამმართველოს ბათუმის საფო---ო განყოფილების სპეციალისტის ან ამ თანამდებობის ტოლფას თანამდებობაზე.

- ნო-- ნა----- აღდგენილ იქნა აჭარისა და გურიის ფო----ის რეგიო--ლური სამმართველოს ბათუმის საფო---ო განყოფილების სპეციალისტის ან ამ თანამდებობის ტოლფას თანამდებობაზე.

- ნი--- ბა----- აღდგენილ იქნა აჭარისა და გურიის ფო----ის რეგიო--ლური სამმართველოს ბათუმის საფო---ო განყოფილების სპეციალისტის ან ამ

თანამდებობის ტოლფას თანამდებობაზე.

- კა----- ოს----- აღდგენილ იქნა აჭარისა და გურიის ფო---ის რეგიო--ლური სამმართველოს ბათუმის საფო---ო განყოფილების სპეციალისტის ან ამ თანამდებობის ტოლფას თანამდებობაზე.

- ზი----- აი----- აღდგენილ იქნა აჭარისა და გურიის ფო---ის რეგიო--ლური სამმართველოს ბათუმის საფო---ო განყოფილების სპეციალისტის ან ამ თანამდებობის ტოლფას თანამდებობაზე.

- მე--- ზო--- აღდგენილ იქნა აჭარისა და გურიის ფო---ის რეგიო--ლური სამმართველოს ბათუმის საფო---ო განყოფილების სპეციალისტის ან ამ თანამდებობის ტოლფას თანამდებობაზე.

- მოპასუხეს შპს „სა----- ფო----“-ს იძულებით განაცდური დროის ხელფასის სახით მოსარჩელეთა ყოველთვიური შრომის ანაზღაურების გათვალისწინებით დაეკისრა:

- ტა----- ჯა--ს სასარგებლოდ 625 ლარის გადახდა 2016 წლის 22 იანვრიდან სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულებამდე მისი ყოველთვიური ხელფასის გათვალისწინებით.

- ნო-- ნა-----ის სასარგებლოდ 687,50 ლარის გადახდა 2016 წლის 22 იანვრიდან სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულებამდე.

- ნი--- ბა----ის სასარგებლოდ 625 ლარის გადახდა 2016 წლის 22 იანვრიდან სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულებამდე.

- კა----- ოს-----ს სასარგებლოდ 687,50 ლარის გადახდა 2016 წლის 22 იანვრიდან სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულებამდე.

- ზი----- აი-----ს სასარგებლოდ 687,50 ლარის გადახდა 2016 წლის 22 იანვრიდან სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულებამდე.

- მე--- ზო--ის სასარგებლოდ 625 ლარის გადახდა 2016 წლის 22 იანვრიდან სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულებამდე.

- მოპასუხე შპს "სა----- ფო----ს" მოსარჩეულების: ტა----- ჯა--ს, ნო-- ნა----ის, ნი--- ბა----ის, კა----- ოს-----ს, ზი----- აი-----ს და მე--- ზო--ის სასარგებლოდ დაეკისრა ანაზღაურების დაყოვნების ყოველი დღისთვის დაყოვნებული თანხის 0.07%-ის გადახდა.

- მა-- მხ---ს, ზე--- ცი----ს და მა---- ბე---ძეს უარი ეთქვა სარჩელის დაკმაყოფილებაზე.

- შპს "სა----- ფო----ს" შეგებებული სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

- მოპასუხეს შპს „სა----- ფო----ს" მოსარჩეულების - ტა----- ჯა--ს, ნო-- ნა----ის, კა----- ოს-----ს, მე--- ზო--ის, ნი--- ბა----ის და ზი----- აი-----ს სასარგებლოდ დაეკისრა მათ მიერ წინასწარ გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის ანაზღაურება თითოეულისათვის 100 ლარის ოდენობით. ასევე მოპასუხეს შპს „სა----- ფო----ს" მოსარჩეულების - ტა----- ჯა--ს, ნო-- ნა----ის, კა----- ოს-----ს, მე--- ზო--ის, ნი--- ბა----ის და ზი----- აი-----ს სასარგებლოდ დაეკისრა იურიდიული მომსახურების საფასურის ანაზღაურება 500 ლარის ოდენობით, საიდანაც მოსარჩელეთა მოთხოვნის უფლება სოლიდარულია.

- მოპასუხე შპს "სა----- ფო----ს" სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ დაეკისრა სახელმწიფო ბაჟის გადახდა 1416,78 ლარის ოდენობით.
- შეგებებულ სარჩელზე მოსარჩელე შპს "სა----- ფო----ის" მიერ წინასწარ გადახდილი სახელმწიფო ბაჟი 100 ლარის ოდენობით ჩაითვალა ბიუჯეტში გადახდილად.

დასკვნები ფაქტობრივ გარემოებებთან დაკავშირებით

პირველი ინსტანციის სასამართლომ დაადგინა შემდეგი ფაქტობრივი გარემოებები:

2.1. მოსარჩელები: მა-- მხ---, ზე--- ცი---, ტა----- ჯა-- ნო-- ნა-----, კა----- ოს-----, მე--- ზო---, ნი--- ბა-----, ზი----- აი----- და მა----- ბე---ძე წლების განმავლობა-- მუშაობდნენ შპს „სა----- ფო----“-ს ბათუმის საფო---ო მომსახურების ცენტრში.

2.2. შპს „სა----- ფო----“-ს გენერალური დირექტორის 2012 წლის 27 ნოემბრის N15-02/113 და 2013 წლის 28 იანვრის N15-02/113 ბრძანებების საფუძველზე მოსარჩელებს შეუწყდათ შრომითი ხელშეკრულებები, რაც გაასაჩივრეს ბათუმის საქალაქო სასამართლოში, მოითხოვეს სამსახურიდან გათავისუფლების შესახებ ბრძანებათა ბათილად ცნობა, სამსახურში აღდგენა და იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება.

2.3. ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 29 აპრილის N2/545-2015 გადაწყვეტილებით სარჩელი დაკმაყოფილდა და სასამართლო გადაწყვეტილება არც ზემდგომი ინსტანციის სასამართლოებს შეუცვლიათ. საბოლოოდ, სა----- უზენაესი სასამართლოს 2016 წლის 22 იანვრის Nას-1109-1044-2015 განჩინებით საკასაციო საჩივარი მიჩნეულ იქნა დაუშვებლად. შესაბამისად, კანონიერ ძალა-- შევიდა ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 29 აპრილის N2/545-2015 გადაწყვეტილება, რომლის საფუძველზეც დამსაქმებელს დაევალა მოსარჩელების აღდგენა და იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება.

2.4. მხარეთა შორის სადავო არაა, რომ მოსარჩელე მა-- მხ---ის საცხოვრებელი ადგილსამყოფელია ხელვაჩაური, სოფელი განთიადი, ხოლო დანარჩენი მოსარჩელების საცხოვრებელი ადგილსამყოფელია ქ. ბათუმი.

2.5. დადგენილი სადავო ფაქტობრივი გარემოებები

- ზი----- აი----- აღდგენილი იქნა - შუახევის სერვისცენტრის #6300-ის ბექ ოფისის ოპერატორის თანამდებობაზე;
- კა----- ოს----- - ხულოს სერვისცენტრის #6500-ის ბექ ოფისის ოპერატორის თანამდებობაზე;
- ნი--- ბა----- - ხულოს სერვისცენტრის #6500-ის გაყიდვების ოპერატორის

თანამდებობაზე;

- მე--- ზო--- - ხულოს სერვისცენტრის #6500-ის სერვის ადმინისტრატორის თანამდებობაზე;

- ზე---- ცი----- - ქედის სერვისცენტრის #6100-ის ბექ ოფისის ოპერატორის თანამდებობაზე;

- ნო-- ნა----- - ოზურგეთის სერვისცენტრის #3500-ის სერვის ადმინისტრატორის თანამდებობაზე;

- მა-- მხ---- - ქედის სერვისცენტრის #6100-ის სერვის ადმინისტრატორის თანამდებობაზე;

- მა----- ბე---ძე - ქობულეთის სერვისცენტრის #6200-ის სერვის ადმინისტრატორის თანამდებობაზე;

- ტა----- ჯა-- - შუახევის სერვისცენტრის #6300-ის სერვის ადმინისტრატორის თანამდებობაზე;

აღნიშნული ბრძანებების საფუძვლად მითითებულია სა----- უზენაესი სასამართლოს 2016 წლის 22 იანვრის N ას-1109-1044-2015 განჩინება, მოპასუხეს მიაჩნია, რომ ამით მან აღასრულა ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 29 აპრილის N2/545-2015 კანონიერ ძალა— შესული გადაწყვეტილება.

2.6. მოსარჩელები მიიჩნევენ, რომ თანამდებობები, რომლებზეც ისინი აღადგინეს, არ არის ტოლფასი იმ თანამდებობისა, რომელიც მათ ეკავათ პირველ გათავისუფლებამდე და მითითებულია სასამართლო გადაწყვეტილება—, ვი-----ნ ზოგიერთი სამუშაოდ გამწესდა ხულოს რაიონში, ზოგი - ქედა—, ოზურგეთსა და შუახევში. დამსაქმებელმა მათ შესთავაზა სამუშაო, რომელიც მათ მოწყვეტდა ოჯახებსა და საცხოვრებელს, ფაქტობრივად გამოდის, რომ საცხოვრებელი ადგილიც უნდა შეეცვალათ, რასაც მათი ანაზღაურება ვერ გაწვდებოდა. აქედან გამომდინარე, მათ უარი განაცხადეს შეცვლილი პირობებით შრომითი ხელშეკრულების გაფორმებაზე და არ გავიდნენ სამუშაოზე.

2.7. დადგენილია, რომ, უარი განაცხადეს რა მოსარჩელებმა 2016 წლის 04 აპრილს გამოცემული ბრძანებების საფუძველზე შეცვლილი პირობებით შრომითი ხელშეკრულების გაფორმებაზე და არ გავიდნენ სამუშაოზე, შპს "სა----- ფო-----"-მ მოსარჩელების უარი მიიჩნია უკანონო გაფიცვად და 2016 წლის 25 აპრილს გამოსცა ბრძანებები, რომლითაც შრომითი ხელშეკრულებები შეწყვიტა მოსარჩელებთან 2016 წლის 01 მაისიდან, ბრძანება— ასევე აღინიშნა, რომ მოსარჩელებს არ აუნაზღაურდეთ ხელფასი 2016 წლის 04 აპრილიდან 2016 წლის 01 მაისამდე პე---ოდის, რადგან ისინი არ ასრულებდნენ შრომით ვალდებულებებს (შრომითი ხელშეკრულებების საფუძვლად მიუთითა შრომის კოდექსის 37-ე მუხლის 1- ლი პუნქტის „ზ“- ქვეპუნქტი). კერძოდ, გამოსცა ბრძანებები:

- N15-02/539 ბრძანება ტა----- ჯა-----ან შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტის შესახებ;
- N15-02/542 ბრძანება მა----- ბე-----ძესთან შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტის შესახებ;
- N15-02/534 ბრძანება ნო-- ნა-----სთან შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტის შესახებ;
- N15-02/541 ბრძანება მა-- მხ-----სთან შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტის შესახებ;
- N15-02/540 ბრძანება ზე---- ცი-----სთან შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტის შესახებ;
- N15-02/536 ბრძანება ნი--- ბა-----სთან შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტის შესახებ;
- N15-02/535 ბრძანება კა----- ოს-----სთან შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტის შესახებ;
- N15-02/538 ბრძანება ზი----- აი-----სთან შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტის შესახებ;
- N15-02/537 ბრძანება მე--- ზო---სთან შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტის შესახებ;

2.8. დადგენილია, რომ მოსარჩელების გათავისუფლებამდე, შპს „სა----- ფო-----“-მ 2016 წლის 14 აპრილს გაუგზავნა წე---ლები მოსარჩელებს, რომლითაც მათ მოუწოდა სამუშაოზე გამოცხადებისაკენ, გააფრთხილა მოსალოდნელი დისციპლინური სახდელის დაკისრების თაობაზე. 2016 წლის 18 აპრილის წე---ლებით კი მოსარჩელებს აცნობა, რომ მათ მიეცათ საყვედური შინაგანაწესის დარღვევის გამო - სამსახურში გამოუცხადებლობისათვის.

2.9. დადგენილია, რომ მოსარჩელებმა 2016 წლის 28 ივლისს ერთობლივი განცხადებით მიმართეს კომპანიას და მოითხოვეს გათავისუფლების საფუძვლების წე---ლობითი დასაბუთება, რაზედაც მათ მოპასუხის 04/08/2016წ. წე---ლით განემარტათ, რომ შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტის საფუძვლის შესახებ მათ ეცნობათ 2016 წლის 07 ივნისის #10484 წე---ლით.

2.10. დადგენილია, რომ მოპასუხემ - შპს "სა----- ფო-----"-მ მოსარჩელებს, გარდა ნი--- ბა-----ის და მა-- მხ---ისა, 2016 წლის 25 აპრილის ბრძანებები შრომითი ხელშეკრულებების შეწყვეტის შესახებ გაუგზავნა და ჩააბარა მათ 2016 წლის 07 ივნისის #10484 წე---ლით, წე---ლში მიეთითა ასევე შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტის დასაბუთების შესახებ.

2.11. სასამართლოს მიერ დადგენილია, რომ მოსარჩელე ნი--- ბა-----ს და მა-- მხ---ს შრომითი ურთიერთობების შეწყვეტაზე 2016 წლის 24 აპრილის ბრძანება ჩაბარდათ 2016 წლის 30 აპრილს, ხოლო წე---ლობითი დასაბუთება გათავისუფლების საფუძვლების თაობაზე მათ, მოპასუხის მიერ ჩაბარდათ 2016 წლის 09 ივნისს. მათ მიერ, სხვა მოსარჩელების ერთად, სარჩელი აღძრულია 2016 წლის 06 ივლისს, გათავისუფლების შესახებ წე---ლობითი დასაბუთების მიღებიდან ერთთვიან ვადა---.

2.12. სასამართლოს მიერ ასევე დადგენილი იქნა, რომ მოსარჩელებს არც ინდივიდუალურად და არც კოლექტიურად გაფიცვის დაწყების შესახებ არ განუცხადებიათ, მიიჩნიეს, რომ ისინი არ იყვნენ სამუშაოზე აღდგენილი სასამართლო გადაწყვეტილების შესაბამისად და შეცვლილი პირობების გამო უარი განაცხადეს ახალ პოზიციებზე მუშაობის დაწყების შესახებ. მხარეებს შორის წარმოშობილი დავის მოსაგვარებლად, არც შემათანხმებელი პროცედურები დაწყებულა.

2.13. დადგენილია, რომ მოპასუხე კომპანიას მოსარჩელებისათვის - დასაქმებულებისათვის გარკვეული შეღავათების დასაშვებად, მგზავრობის გაზრდილი ხარჯების გამო სახელფასო დანამატის დაწესების და სამუშაო დროის ცვლილებებთან დაკავშირებით შემათანხმებელ პროცედურებში მოწილეობაზე არ მიუმართავს. მართალია, მოპასუხე მიუთითებს ამაზე, მაგრამ ამის დამადასტურებელი მტკიცებულება არ წარმოუდგენია, მოსარჩელები კი უარყოფენ ასეთი ფაქტის არსებობას.

2.14. მხარეთა შორის სადავოდ დარჩა შემდეგი საკითხები:

- წარმოადგენდა თუ არა შპს „სა----- ფო----ს“ სერვისცენტრების მართვის დეპარტამენტის ხულოს, ქედის, ოზურგეთისა და შუაქვის სერვისცენტრებში ის თანამდებობები, რომლებზედაც შპს „სა----- ფო----მ“ დანიშნა მოსარჩელები, იმ თანამდებობების ტოლფას თანამდებობებს, რომლებიც დაკავებული ჰქონდათ მოსარჩელებს შპს „სა----- ფო----ს“ გენერალური დირექტორის 2012 წლის 27 ნოემბრის N15-02/113 და 2013 წლის 28 იანვრის N15-02/113 ბრძანებების გამოცემამდე. ანუ, მოპასუხემ აღასრულა თუ არა ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 29 აპრილის N2/545-2015 კანონიერ ძალა— შესული გადაწყვეტილება, მის მიერ 2016 წლის 04 აპრილს გამოცემული ბრძანებებით;

- შესაბამისად, სადავოა შპს „სა----- ფო----ის“ გენერალური დირექტორის 2016 წლის 25 აპრილის ბრძანებები, რომლითაც მოსარჩელებს შეუწყდათ შრომითი ხელშეკრულებები;

- ფაქტიურად, თუ დადგინდებოდა, რომ 2016 წლის 04 აპრილს გამოცემული ბრძანებებით ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 29 აპრილის N2/545-2015 კანონიერ ძალა— შესული გადაწყვეტილება აღსრულებულია, მა—ნ მოსარჩელების გათავისუფლების შესახებ 2016 წლის 25 აპრილის ბრძანებებს ბათილობის საფუძვლები გამოეცლებოდა და ჩაითვლებოდა, რომ მხარეებს შორის შრომითი სახელშეკრულებო ურთიერთობები აღარ არსებობდა.

- თუ დადგინდებოდა, რომ 2016 წლის 04 აპრილს გამოცემული ბრძანებებით ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 29 აპრილის N2/545-2015 კანონიერ ძალა— შესული გადაწყვეტილება არ აღსრულებულა, ანუ მოსარჩელები არ აღდგენილან ტოლფასოვან თანამდებობებზე, მა—ნ გათავისუფლების შესახებ 2016 წლის 25 აპრილის ბრძანებების ბათილობის საფუძვლები სახეზე

იქნებოდა და ჩაითვლებოდა, რომ მხარეებს შორის, შპს „სა----- ფო----“-ს გენერალური დირექტორის 2012 წლის 27 ნოემბრის N15-02/113 და 2013 წლის 28 იანვრის N15-02/113 ბრძანებების გამოცემამდე არსებული შრომითი ხელშეკრულებებით დადგენილი ურთიერთობები გრძელდება.

- მხარეებს შორის ასევე სადავოა: მა-- მხ----ს და ნი--- ბა-----ს გაშვებული აქვთ თუ არა გასაჩივრების 30-დღიანი ვადა, ხანდაზმულია თუ არა სარჩელი მათი მოთხოვნების ნაწილში;

- მხარეები დავობენ იმაზეც, რომ შეგებებული სარჩელზე, მოპასუხეების უარი შრომითი ვალდებულებების შესრულებაზე, წარმოადგენს თუ არა გაფიცვას და თუ ეს ასეა, რამდენად არის ეს მისი უკანონოდ ცნობის საფუძველი.

სასამართლომ განმარტა, რომ სარჩელის დაკმაყოფილება გამორიცხავდა შეგებებული სარჩელის დაკმაყოფილებას, ხოლო თუ სარჩელი არ დაკმაყოფილებოდა, სარჩელზე უარის საფუძველი გარკვეულწილად განაპირობებდა შეგებებული სარჩელის ბედს.

მოსარჩელები განმარტავდნენ, რომ სა----- ფო----ის მიერ მათი ხულოს, ქედის, შუახევისა და ოზურგეთის სერვისცენტრებში აღდგენა მოხდა კანონდარღვევით და პირდაპირ ეწინააღმდეგებოდა სა----- შრომის კოდექსის მე-11 მუხლის მე-2 პუნქტის მოთხოვნას, რომლითაც განსაზღვრულია, რომ შრომითი ხელშეკრულებების არსებითი პირობების შეცვლა შესაძლებელია მხოლოდ მხარეთა შეთანხმებით და ამავე მუხლის მე-4 პუნქტის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტების მოთხოვნას, ვი-----ნ მათი საცხოვრებელი ადგილიდან, ქ.ბათუმიდან, სამუშაოს შესრულების ახალ ადგილამდე მისვლა და დაბრუნება მოითხოვს 3 საათზე მეტი დროის ხანგრძლივობას დღეში და ამასთანავე გამოიწვევდა არათანაბარზომიერ ხარჯებს. მოსარჩელები განმარტავდნენ, რომ მათი აღდგენა მოხდა მოპასუხის იმ განზრახვით, რომ თავისი ნებით ეთქვათ უარი სამსახურზე, ან დაგვიანებებისათვის მალევე გაათავისუფლებდნენ სამსახურიდან.

მოპასუხე მხარე არ დაეთანხმა მოსარჩელების აღნიშნულ განმარტებას და განაცხადა, რომ დასაქმებულები აღდგენილი იქნენ იმ ვარაუდით, რომ მათი საცხოვრებელი ადგილიდან სამუშაოს შესრულების ადგილამდე მისვლა და დაბრუნება საზოგადოებრივი ტრანსპორტით შესაძლებელი ყოფილიყო 3 საათიან შუალედში. მოსარჩელების აღდგენა სხვადასხვა სერვისცენტრებში განაპირობა იმ გარემოებამ, რომ უზენაესი სასამართლოს განჩინების კანონიერ ძალა-- შესვლის დროისათვის შპს „სა----- ფო----ს“ ბათუმის სერვისცენტრებში არ არსებობდა მოსარჩელების თანამდებობრივი პოზიციისა და ფუნქციის შესაბამისი თავისუფალი საშტატო ერთეულები, თან 9 პირისათვის. შესაბამისად, შპს „სა----- ფო----ის“ ხსენებული გადაწყვეტილება წარმოადგენდა არა შრომითი ხელშეკრულების არსებითი პირობების ცვლილებას, არამედ სამუშაოს შესრულების ცალკეული

გარემოებების დაზუსტებას შრომის კოდექსის მე-11 მუხლის 1-ლი ნაწილის შესაბამისად, რომელსაც არ გამოუწვევია შრომითი ხელშეკრულების არსებითი პირობების ცვლილება. დასაქმებულის სამუშაოზე აღდგენის შემდეგ არ შეცვლილა მათთვის სამუშაოს დაწყების და დასრულების დრო. შესაბამისად, დამსაქმებლის მიერ სრულად იქნა დაცული შრომის კოდექსის მე-11 მუხლის მე-5 ნაწილით გათვალისწინებული მოთხოვნები.

2.15. მოსარჩელემ მხარემ თავისი არგუმენტების დასადასტურებლად, გარდა ახსნა- განმარტებისა, წარმოადგინა სს „ავტოსადგურის“ 2016 წლის 21 მაისის #07 წე---ლი გადამზიდველების მიერ დადგენილი მგზავრობის ღირებულების და მანძილის შესახებ, რომლის თანახმად მიმართულებებზე: - ბათუმი-ხულოს მუნიციპალიტეტის ცენტრი - მგზავრობის ღირებულება 5 ლარი, მანძილი - 82 კმ; - ბათუმი-შუახევის მუნიციპალიტეტის ცენტრი - მგზავრობის ღირებულება 4 ლარი, მანძილი - 68 კმ; - ბათუმი-ქედის მუნიციპალიტეტის ცენტრი - მგზავრობის ღირებულება 2 ლარი, მანძილი - 45 კმ; - ბათუმი-ქობულეთის მუნიციპალიტეტის ცენტრი - მგზავრობის ღირებულება 1,5 ლარი, მანძილი - 22 კმ; - ბათუმი-ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის ცენტრი - მგზავრობის ღირებულება 5 ლარი, მანძილი - 48 კმ;

2.16. მოსარჩელის არგუმენტების გაბათილების მიზნით, მოპასუხე შპს „სა----- ფო-----“ -ს წარმომადგენლებმა მტკიცებულების სახით წარმოადგინეს ინფორმაცია, რომლის თანახმადაც: - ბათუმი-შუახევის მუნიციპალიტეტის ცენტრი - მგზავრობის დრო 1 საათი, 24 წუთი, საცობების გარეშე - 1 საათი, 17 წუთი , მანძილი - 64,7 კმ; - ბათუმი-ქედის მუნიციპალიტეტის ცენტრი - მგზავრობის დრო 50 წუთი , საცობების გარეშე - 43 წუთი , მანძილი - 38,2 კმ. - ბათუმი-ქობულეთის მუნიციპალიტეტის ცენტრი - მგზავრობის დრო 46 წუთი , საცობების გარეშე - 38 წუთი, მანძილი - 29,9 კმ.მ - ბათუმი-ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის ცენტრი - მგზავრობის დრო 1 საათი, 13 წუთი , საცობების გარეშე - 1 საათი, მანძილი - 54,8 კმ.

2.17. ორივე მხარის მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებები, მანძილის თვალსაზრისით, მნიშვნელოვნად არ განსხვავდებოდა ერთმანეთისაგან, ხოლო მგზავრობის საფასური სადავო არაა, ასევე მგზავრობის დრო არის საშუალოდ განსაზღვრული. მოსარჩელე მხარე თავის მოთხოვნებს აფუძნებდა მგზავრობის ღირებულებაზე, მიაჩნია, რომ მგზავრობის საფასურიდან გამომდინარე, არსებითად შეიცვალა მათი შრომითი პირობები. მოპასუხე მხარემ კი მიიჩნია, რომ მგზავრობის დრო იქით-აქეთ გადაადგილებისათვის, არ აღემატებოდა 3 საათს, რის გამოც დასაქმებულთა პირობები არსებითად არ შეცვლილა და შესაბამისობა— იყო შრომის კანონმდებლობასთან.

2.18. მხარეთა ახსნა-განმარტებებისა და საქმეზე წარმოდგენილი მტკიცებულებათა შეფასებით, სასამართლომ გა--იზრა მოსარჩელე მხარის მტკიცება იმის თაობაზე, რომ შპს „სა----- ფო---ის“ სერვისცენტრების მართვის დეპარტამენტის ხულოს, ოზურგეთის, ქობულეთის, ქედისა და შუახევის სერვისცენტრებში მოსარჩელეების, გარდა მა-- მხ---ის, ზე--- ცი--- ის და მა----- ბე---ძისა, აღდგენა მოხდა კანონდარღვევით და არ შეესაბამებოდა სა----- შრომის კოდექსის 38-ე მუხლის მერვე ნაწილით დადგენილ დანაწესს, რომ „სასამართლოს მიერ დასაქმებულთან შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტის შესახებ დამსაქმებლის გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის შემთხვევა--“, სასამართლოს გადაწყვეტილებით, დამსაქმებელი ვალდებულია პირვანდელ სამუშაო ადგილზე აღადგი---ს პირი, რომელსაც შეუწყდა შრომითი ხელშეკრულება, ან უზრუნველყოს ის ტოლფასი სამუშაოთი“. სასამართლომ ყურადღება გაამახვილა სა----- შრომის კოდექსის მე-6 მუხლის მე-10 ნაწილზე, რომლის თანახმადაც, ბათილია ინდივიდუალური შრომითი ხელშეკრულების ან ამ მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული დოკუმენტის ის პირობა, რომელიც ეწინააღმდეგება ამ კანონს ან იმავე დასაქმებულთან დადებულ კოლექტიურ ხელშეკრულებას, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ინდივიდუალური შრომითი ხელშეკრულება აუმჯობესებს დასაქმებულის მდგომარეობას. სა----- შრომის კოდექსის მე-11 მუხლის მე-2 პუნქტით განსაზღვრულია, რომ შრომითი ხელშეკრულებების არსებითი პირობების შეცვლა შესაძლებელია მხოლოდ მხარეთა შეთანხმებით. დადგენილია, რომ მხარეები ვერ შეთანხმდნენ დასაქმებულების სხვადასხვა სერვისცენტრებში სამუშაოზე აღდგენასთან დაკავშირებით, ასევე დადგენილია, რომ მოსარჩელეების საცხოვრებელი ადგილიდან, ქ. ბათუმიდან, სამუშაოს შესრულების ახალ ადგილამდე მისვლა და დაბრუნება, მგზავრობის ხარჯის გათვალისწინებით თითოეული მოსარჩელისათვის შეადგენს:

- ზი----- აი----- - (შუახევი) 8 ლარი, თვეში მინიმუმ 192 ლარი;
- კა----- ოს----- - (ხულო) 10 ლარი, თვეში მინიმუმ 240 ლარი;
- ნი--- ბა----- - (ხულო) 10 ლარი, თვეში მინიმუმ 240 ლარი;
- მე--- ზო--- - (ხულო) 10 ლარი, თვეში მინიმუმ 240 ლარი;
- ზე--- ცი----- - (ქედა) 4 ლარი, თვეში მინიმუმ 96 ლარი;
- ნო-- ნა----- - (ოზურგეთი) 10 ლარი, თვეში მინიმუმ 240 ლარი;
- მა-- მხ---- - (ქედა) 4 ლარი, თვეში მინიმუმ 96 ლარი;
- მა----- ბე---ძე - (ქობულეთი) 3 ლარი, თვეში მინიმუმ 72 ლარი;
- ტა----- ჯა-- - (შუახევი) 8 ლარი, თვეში მინიმუმ 192 ლარი;

2.19. მოპასუხის მიერ სამუშაოზე აღდგენის შესახებ ბრძანებების საფუძველზე, შესაბამისი თანამდებობების გათვალისწინებით, სარჩელში მითითებული იქნა შესაბამისი სახელფასო ანაზღაურებაც, მისი ოდენობა სადავო არ გამხდარა მხარეებს შორის და იგი შეადგენდა: ტა----- ჯა-- - 625

ლარი; მა---- ბე---ძე - 687,50 ლარი; ნო-- ნა----- - 687,50 ლარი; მა-- მხ---- - 625 ლარი; ზე---- ცი----- - 687,50 ლარი; ნი--- ბა----- - 625 ლარი; კა----- ოს----- - 687,50 ლარი; ზი----- აი----- - 687,50 ლარი; მე--- ზო--- - 625 ლარი;

მოსარჩელების ხელფასისა და მგზავრობის ხარჯის ურთიერთშედარებით, ნა---ლია, რომ:

- ტა----- ჯაშს ხელფასიდან - 625 ლარიდან 1/4-ზე მეტი, 192 ლარი მგზავრობა— დაეხარჯებოდა.
- მა---- ბე---ძეს - 687,50 ლარიდან - 1/9-ზე ნაკლები, 72 ლარი;
- ნო-- ნა-----ს - 687,50 ლარიდან - 1/3-ზე ნაკლები, 240 ლარი;
- მა-- მხ----ს - 625 ლარიდან - 1/7-ზე ოდნავ მეტი, 96 ლარი;
- ზე---- ცი-----ს - 687,50 ლარიდან - 1/8-ზე ნაკლები, 96 ლარი;
- ნი--- ბა-----ს - 625 ლარიდან - 1/3-ზე ნაკლები, 240 ლარი;
- კა----- ოს-----ს - 687,50 ლარიდან - 1/3-ზე მეტი, 240 ლარი;
- ზი----- აი-----ს - 687,50 ლარიდან - 1/3 მეტი, 192 ლარი;
- მე--- ზო---ს - 625 ლარიდან - 1/3-ზე მეტი, 240 ლარი;

2.20. სასამართლომ ასევე განმარტა, რომ ოზურგეთსა და ხულოში, ზოგ შემთხვევა— შუახევშიც, იქით-აქეთ მგზავრობამ, შესაძლოა 3 საათზე მეტი დროც მოითხოვოს, მგზავრობის დრო მიახლოებით იყო განსაზღვრული და ზუსტად, წუთი-წუთზე მისი განსაზღვრა, მგზავრობის სპეციფიურობიდან გამომდინარე, შეუძლებელიცაა. ასევე გათვალისწინებული იქნა ის გარემოებაც, რომ 3 საათში არ იგულისხმებოდა მხოლოდ საზოგადოებრივი ტრანსპორტით მგზავრობის დრო, ეს გულისხმობდა დასაქმებულის საცხოვრებელი ადგილიდან (და არა ავტოსადგურიდან) სამუშაო ადგილზე მისვლას და დაბრუნებას ისევ საცხოვრებელ ადგილზე. მხედველობა— იყო მისაღები ასევე სხვადასხვა გარემოებებიც, წლის დრო, ამინდი, ტრანსპორტის მდგომარეობა და სხვა შემთხვევები, რაც არ იყო დამოკიდებული დასაქმებულის ნებაზე;

2.21. სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ ტა----- ჯა—ს, ნო-- ნა-----ის, კა----- ოს-----ს, მე--- ზო--ის, ნი--- ბა-----ის, ზი----- აი-----ს ნაწილში, მათი სამუშაოზე აღდგენა განხორციელდა კანონდარღვევით, რაც გამოიწვევდა მათი მხრიდან არათანაბარზომიერ ხარჯებს, რაც წინააღმდეგობა— მოდიოდა სა----- შრომის კოდექსის მე-11 მუხლის მე-4 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის მოთხოვნებთან. შესაბამისად, სასამართლომ სარჩელი მათ ნაწილში დასაბუთებულად და საფუძვლიანად მიიჩნია. რაც შეეხება მა-- მხ----ის, ზე---- ცი-----ის, მა---- ბე---ძის მიმართ ნაწილში, სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ მოპასუხემ ისინი სასამართლოს გადაწყვეტილების საფუძველზე, კანონის მოთხოვნათა დაცვით, აღადგინა ტოლფას სამუშაოზე, რაც არ იწვევდა არათანაბარზომიერ ხარჯებს, არც 3 საათზე მეტი დრო ჭირდებოდა საცხოვრებელი ადგილიდან (და არა ავტოსადგურიდან) სამუშაო ადგილზე მისვლას და დაბრუნებას ისევ საცხოვრებელ ადგილზე. ამდენად,

სარჩელი მათი მოთხოვნის ნაწილში დაუსაბუთებელი იყო;

2.22. დადგენილი იქნა, რა, რომ მოსარჩელე ნი--- ბა-----ს და მა-- მხ----ს შრომითი ურთიერთობების შეწყვეტაზე 2016 წლის 24 აპრილის ბრძანება ჩაბარდათ 2016 წლის 30 აპრილს, ხოლო წე---ლობითი დასაბუთება გათავისუფლების საფუძვლების თაობაზე მათ, მოპასუხის მიერ ჩაბარდათ 2016 წლის 09 ივნისს, და მათ მიერ, სხვა მოსარჩელების ერთად, სარჩელი აღძრული იქნა 2016 წლის 06 ივლისს, გათავისუფლების შესახებ წე---ლობითი დასაბუთების მიღებიდან ერთთვიან ვადა---, - მოპასუხის მითითება ნი--- ბა-----ისა და მა-- მხ---ის სარჩელის ხანდაზმულობაზე უსაფუძვლო იყო და ამ საფუძვლით სარჩელზე უარის თქმის საფუძველი არ არსებობდა;

2.23. ვი-----ნ სარჩელი ტა----- ჯა---ს, ნო-- ნა-----ის, კა----- ოს-----ს, მე--- ზო--ის, ნი--- ბა-----ის, ზი----- აი-----ს ნაწილში იყო დასაბუთებული და საფუძვლიანი, შესაბამისად შეგებებული სარჩელი მათი მხრიდან შრომითი ვალდებულების შესრულებაზე უარის თქმა, ეს გამორიცხავდა არათუ უკანონო გაფიცვის, არამედ გაფიცვის ფაქტის არსებობას. ასევე, მა-- მხ---ის, ზე--- ცი---ის, მა----- ბე---ძის მიმართ ნაწილში სარჩელის დაუსაბუთებლობა და უსაფუძვლობა არ გულისხმობდა, ავტომატურად არ ნიშნავდა მათი მხრიდან გაფიცვის არსებობას, რათა მას ასევე მიცემოდა უკანონო გაფიცვის კვალიფიკაცია. სასამართლომ დამატებით განმარტა, რომ ზემოაღნიშნული სადავო საკითხები გარკვეულწილად სამართლებრივი შეფასების კატეგორიასაც მიეკუთვნებოდა და მასზე სასამართლო იმსჯელებდა გადაწყვეტილების სამართლებრივი დასაბუთების ნაწილში.

დასკვნები სამართლებრივ გარემოებებთან დაკავშირებით

2.24. საქართველოში შრომითი ურთიერთობების ძირითადი მარეგულირებელი აქტია "სა----- შრომის კოდექსი", რომლის 2.1. მუხლის შესაბამისად, შრომითი ურთიერთობა არის შრომის ორგანიზაციული მოწესრიგების პირობებში დასაქმებულის მიერ დამსაქმებლისათვის სამუშაოს შესრულება ანაზღაურების სანაცვლოდ. აღნიშნული ნორმის შინაარსი ცხადყოფს, რომ შრომითი ურთიერთობა წარმოიშობა მხარეთა თანასწორუფლებიანობის საფუძველზე ნების თავისუფალი გამოვლენის შედეგად მიღწეული შეთანხმებით. ამდენად, შრომითი ურთიერთობების რეგულირებისას გასათვალისწინებელია მხარეთა თანასწორუფლებიანობის პრინციპი, რათა დაუსაბუთებლად არ შეიღახოს დასაქმებულის ინტერესები;

2.25. სა----- სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 106-ე მუხლის თანახმად, მხარეები თავისუფლდებიან მტკიცებულებათა წარმოდგენისაგან ისეთი ფაქტების დასადასტურებლად, რომლებსაც თუმცა ემყარება მათი მოთხოვნები, თუ შესაგებელი, მაგრამ დამტკიცებას არ საჭიროებენ. ესენია: ა)

ფაქტები, რომლებსაც სასამართლო საყოველთაოდ ცნობილად მიიჩნევს; ბ) ფაქტები, რომლებიც დადგენილია ერთ სამოქალაქო საქმეზე სასამართლოს კანონიერ ძალა— შესული გადაწყვეტილებით, თუ სხვა სამოქალაქო საქმეების განხილვისას იგივე მხარეები მო--წილებენ;

2.26. სა----- შრომის კოდექსის 38-ე მუხლის მე-8 ნაწილის თანახმად, "სასამართლოს მიერ დასაქმებულთან შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტის შესახებ დამსაქმებლის გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის შემთხვევა—, სასამართლოს გადაწყვეტილებით, დამსაქმებელი ვალდებულია პირვანდელ სამუშაო ადგილზე აღადგი---ს პირი, რომელსაც შეუწყდა შრომითი ხელშეკრულება, ან უზრუნველყოს ის ტოლფასი სამუშაოთი, ან გადაუხადოს მას კომპენსაცია სასამართლოს მიერ განსაზღვრული ოდენობით;

2.27. სასამართლოს მიერ სადავო ფაქტობრივ გარემოებებში უკვე ჩამოყალიბებული იქნა მსჯელობა იმის შესახებ, თუ რატომ ვერ ჩაითვლებოდა შპს „სა----- ფო---“-ს სერვისცენტრების მართვის დეპარტამენტის ხულოს, ოზურგეთის და შუახევის სერვისცენტრებში მითითებული თანამდებობები შპს „სა----- ფო---ის“ საფო---ო დეპარტამენტის აჭარისა და გურიის რეგიო--ლური ფილიალის ბათუმის სერვის ცენტრის ტოლფას თანამდებობად, რომელ თანამდებობებზეც მოსარჩელები იყვნენ დასაქმებულნი. მოსარჩელე მხარემ დაუსაბუთა სასამართლოს თავისი სასარჩელო მოთხოვნების საფუძვლიანობა და სასამართლომ მიუთითა ფაქტობრივ და სამართლებრივ გარემოებებზე, რის გამოც ბათილად უნდა ყოფილიყო ცნობილი შპს „სა----- ფო---ის“ გენერალური დირექტორის ბრძანებები მოსარჩელების შპს „სა----- ფო---ის“ ხულოს, ოზურგეთის და შუახევის სერვისცენტრებში თანამდებობაზე აღდგენის შესახებ. ასევე, ქედასა და ქობულეთის სერვის ცენტრებში მითითებული თანამდებობები რატომ უნდა ჩათვლილიყო შპს „სა----- ფო---ის“ საფო---ო დეპარტამენტის აჭარისა და გურიის რეგიო--ლური ფილიალის ბათუმის სერვის ცენტრის ტოლფას თანამდებობად;

2.28. სა----- შრომის კოდექსის 37-ე მუხლის პირველი ნაწილის "ზ" ქვეპუნქტის მიხედვით შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტის საფუძველია დასაქმებულის მიერ მისთვის ინდივიდუალური შრომითი ხელშეკრულებით ან კოლექტიური ხელშეკრულებით ან/და შრომის შინაგანაწესით დაკისრებული ვალდებულების უხეში დარღვევა. ზემო აღნიშნული ნორმა მიეთითა შპს „სა----- ფო---ის“ გენერალური დირექტორის ბრძანებებში მოსარჩელების შპს „სა----- ფო---ის“ სერვისცენტრების მართვის დეპარტამენტის სხვადასხვა სერვისცენტრებში თანამდებობიდან გათავისუფლების საფუძველად. სასამართლომ დადასტურებულად მიიჩნია ის ფაქტობრივი გარემოება, რომ არ მოხდა ახალი შრომითი ხელშეკრულების გაფორმება და სამსახურებრივი საქმიანობის განხორციელება. ფაქტობრივად

არ შედგა შრომითი ხელშეკრულება, რისი დარღვევაც კერ მოხდებოდა დასაქმებულის მხრიდან. შესაბამისად უკანონოა შპს "სა----- ფო----ის" 2016 წლის 25 აპრილის ბრძანებები მოსარჩელების, გარდა მა-- მხ---ის, ზე-- -- ცი----ის და მა----- ბე---ძისა, სამუშაოდან განთავისუფლების შესახებ და არსებობდა მისი ბათილად ცნობის სამართლებრივი საფუძველი;

2.29. სა----- შრომის კოდექსის 38-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, დასაქმებულს უფლება აქვს, შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტის თაობაზე დამსაქმებლის შეტყობინების მიღებიდან 30 კალენდარული დღის ვადა— გაუგზავნოს მას წე---ლობითი შეტყობინება ხელშეკრულების შეწყვეტის საფუძვლის წე---ლობითი დასაბუთების მოთხოვნის თაობაზე;

2.30. სა----- შრომის კოდექსის 38-ე მუხლის მე-7- ნაწილის თანახმად, „თუ დამსაქმებელი დასაქმებულის მოთხოვნის წარდგენიდან 7 კალენდარული დღის ვადა— წე---ლობით არ დაასაბუთებს შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტის საფუძველს, დასაქმებულს უფლება აქვს, 30 კალენდარული დღის ვადა— სასამართლოში გაასაჩივროს დამსაქმებლის გადაწყვეტილება შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტის შესახებ. ამ შემთხვევა— დავის ფაქტობრივი გარემოებების მტკიცების ტვირთი ეკისრება დამსაქმებელს“;

2.31. სადავო ფაქტობრივი გარემოებების განხილვისას აღინიშნა, რომ მიღებული ბრძანებების კანონიერების მტკიცების ტვირთი ეკისრებოდა დამსაქმებელს, რაც კერ იქნა მის მიერ დაძლეული გარდა მა-- მხ---ის, ზე--- ცი----ისა და მა----- ბე---ძის მიმართ ნაწილში, ასევე დაუსაბუთებელი იყო მტკიცება სასარჩელო მოთხოვნის ხანდაზმულობასთან დაკავშირებით;

2.32. მოპასუხე აპელირებდა იმაზე, რომ მა-- მხ---ისა და ნი--- ბა-----ის სასარჩელო მოთხოვნა ხანდაზმული იყო, რის დასამტკიცებლად მიუთითებდა სა----- შრომის კოდექსის 38-ე მუხლის მე-6-მე-7 ნაწილებზე. მოსარჩელემ გაუშვა გადაწყვეტილების გასაჩივრების სპეციალური ვადა (30 დღე), რომლის ათვლა ერთ შემთხვევა— იწყებოდა დასაბუთების ჩაბარებიდან, ხოლო მეორე შემთხვევა— დასაბუთების ჩაბარების 7 დღიანი ვადის გასვლისთანავე, აღნიშნულ შემთხვევა— შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტის შესახებ გადაწყვეტილება უნდა გასაჩივრებულიყო დასაბუთების ჩაბარებიდან 30 კალენდარული დღის ვადა. დადგენილი იქნა, რა, რომ მოსარჩელე ნი--- ბა-----ს და მა-- მხ---ს შრომითი ურთიერთობების შეწყვეტაზე 2016 წლის 24 აპრილის ბრძანება ჩაბარდათ 2016 წლის 30 აპრილს, ხოლო წე---ლობითი დასაბუთება გათავისუფლების საფუძვლების თაობაზე მათ, მოპასუხის მიერ ჩაბარდათ 2016 წლის 09 ივნისს, და მათ მიერ, სხვა მოსარჩელების ერთად, სარჩელი აღძრული იქნა 2016 წლის 06 ივლისს, გათავისუფლების შესახებ წე---ლობითი დასაბუთების მიღებიდან ერთთვიან ვადა—, - მოპასუხის მითითება ნი--- ბა----- ისა და მა-- მხ---ის სარჩელის ხანდაზმულობაზე უსაფუძვლო იყო და ამ

საფუძვლით სარჩელზე უარის თქმის საფუძველი არ არსებობდა;

2.33. მოსარჩელეთა სასარჩელო მოთხოვნას წარმოადგენდა ასევე იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება. წინა ორი მოთხოვნის დაკმაყოფილების პირობებში სასამართლომ მიიჩნია, რომ უნდა დაკმაყოფილებულიყო სასარჩელო მოთხოვნა განაცდურის ანაზღაურების თაობაზე. დასახელებული მოთხოვნის სამართლებრივი საფუძველია სა----- შრომის კოდექსის 32-ე მუხლის პირველი ნაწილი, რომლის მიხედვითაც „თუ შრომითი ხელშეკრულებით სხვა რამ არ არის განსაზღვრული, დამსაქმებლის ბრალით გამოწვეული იძულებითი მოცდენის დროს დასაქმებულს შრომის ანაზღაურება მიეცემა სრული ოდენობით“;

2.34. სა----- შრომის კოდექსის VII თავი არეგულირებს შრომის ანაზღაურების საკითხებს. ამავე კოდექსის 31-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის თანახმად, შრომის ანაზღაურების ფორმა და ოდენობა განისაზღვრება შრომითი ხელშეკრულებით. მე-2 ნაწილის მიხედვით კი, შრომის ანაზღაურება გაიცემა თვეში ერთხელ. მე-3 ნაწილი ითვალისწინებს დამსაქმებლის ვალდებულებას შრომის ანაზღაურების თუ ანგარიშსწორების დაყოვნების ყოველი დღისათვის გადაუხადოს დასაქმებულს დაყოვნებული თანხის 0,07%. აღნიშნული საკითხის სამართლებრივ მხარდაჭერას უზრუნველყოფს ასევე სა----- შრომის კოდექსის 44-ე მუხლის რეგულაციები და სა----- სამოქალაქო კოდექსის 408 –ე-411-ე მუხლები ზიანის ანაზღაურების თაობაზე.

2.35. სასამართლოს მიერ დადგენილი იქნა, რომ მა-- მხ---, ზე---- ცი-----, მა----- ბე---ძე მოპასუხემ სასამართლოს გადაწყვეტილების საფუძველზე, კანონის მოთხოვნათა დაცვით, აღადგინა ტოლფას სამუშაოზე, რაც არ იწვევდა არათანაბარზომიერ ხარჯებს, არც 3 საათზე მეტი დრო ჭირდება საცხოვრებელი ადგილიდან (და არა ავტოსადგურიდან) სამუშაო ადგილზე მისვლას და დაბრუნებას ისევ საცხოვრებელ ადგილზე. მოპასუხის მიერ, სა----- შრომის კოდექსის მე-11 მუხლის მე -4 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის მოთხოვნების დაცვით მოხდა მათი სამუშაოზე, ტოლფას თანამდებობებზე აღდგენა. შესაბამისად, მათი უარი შრომითი ვალდებულებების შესრულებაზე არამართლობიერ--- იყო და მოპასუხემ შრომის კოდექსის 37-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის „ზ“ ქვეპუნქტის საფუძველზე კანონიერად შეწყვიტა შრომითი ხელშეკრულება. ამდენად, სარჩელი მათი მოთხოვნის ნაწილში დაუსაბუთებელი და უსაფუძვლო იყო;

2.36. რაც შეეხება შეგებებული სარჩელის მოთხოვნას, უკანონო გაფიცვად ყოფილიყო ცნობილი კა----- ოს-----ს მიერ 2016 წლის 09 აპრილიდან 2016 წლის 25 აპრილამდე, მა----- ბე---ძის მიერ 2016 წლის 08 აპრილიდან 2016 წლის 25 აპრილამდე, ზი----- აი-----ს მიერ 2016 წლის 12 აპრილიდან 2016 წლის 25

აპრილამდე, მა-- მხ---ის მიერ 2016 წლის 09 აპრილიდან 2016 წლის 25 აპრილამდე, ზე--- ცი---ის მიერ 2016 წლის 12 აპრილიდან 2016 წლის 25 აპრილამდე, ნი--- ბა---ის მიერ 2016 წლის 09 აპრილიდან 2016 წლის 25 აპრილამდე, ტა----- ჯა--ს მიერ 2016 წლის 08 აპრილიდან 2016 წლის 25 აპრილამდე და ნო-- ნა-----ის მიერ 2016 წლის 09 აპრილიდან 2016 წლის 25 აპრილამდე პე---ოდში სამუშაოს შესრულებაზე უარის თქმა, სასამართლომ აღნიშნა, რომ სა----- შრომის კოდექსის 49-ე მუხლის თანახმად, გაფიცვა არის დავის შემთხვევა-- დასაქმებულის დროებითი ნებაყოფლობითი უარი შრომითი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებების მთლიანად ან ნაწილობრივ შესრულებაზე. კანონის აღნიშნული ნორმა ადგენს რომ მხარეებს შორის უნდა არსებობდეს შრომითი ხელშეკრულება და დასაქმებული დროებით ნებაყოფილებით უარს აცხადებდეს ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულებაზე. მოცემულ შემთხვევა-- დადგენილი იქნა, რომ მხარეებს შორის არ გაფორმებულა ხელშეკრულება მოსარჩეელების მიერ შპს „სა----- ფო--- ის“ სერვისცენტრების მართვის დეპარტამენტის სხვადასხვა სერვისცენტრებში ვალდებულებების შესრულებასთან დაკავშირებით. მოსარჩეეებმა ბრძანების მიღებისა და სიტუაციის ადგილზე გაცნობისთანავე აცნობეს დამსაქმებელს რომ ეს არ იყო ტოლფასი თანამდებობა, შეცვლილი იყო შრომითი ხელშეკრულების არსებითი პირობები, ამ საფუძვლით არ იყვნენ თანახმა სამუშაოთა შესრულებაზე და მოითხოვეს მისი სამუშაოზე აღდგენა ქ. ბათუმში;

2.37. შპს „სა----- ფო---ის“ გენერალური დირექტორის ბრძანებით დასაქმებულების შპს „სა----- ფო---ის“ სერვისცენტრების მართვის დეპარტამენტის ხულოს, ოზურგეთის, ქედის, ქობულეთისა და შუახევის სერვისცენტრებში თანამდებობიდან გათავისუფლების საფუძვლად მითითებულია, სა----- შრომის კოდექსის 37-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ზ“ ქვეპუნქტი, რაც ითვალისწინებს დასაქმებულის მიერ მისთვის ინდივიდუალური შრომითი ხელშეკრულებით ან კოლექტიური ხელშეკრულებით ან/და შრომის შინაგანაწესით დაკისრებული ვალდებულების უხეში დარღვევას; დამსაქმებელს იმ პე---ოდისათვის არ უმსჯელია და მათი ქმედება არ შეუფასებია უკანონო გაფიცვად, შესაბამისად დროულად არ მიუმართავს სასამართლოსათვის გაფიცვის უკანონოდ ცნობის შესახებ. იმ შემთხვევა--ც კი, თუ დასაქმებულების სერვისცენტრში სამუშაოდ გამოუცხადებლობას შპს „სა----- ფო---“ მიიჩნევდა გაფიცვად, მისი კანონიერების დასადგენად მა--ნვე უნდა მიემართა სასამართლოსათვის. სა----- შრომის კოდექსის 51-ე მუხლის მეექვსე ნაწილის თანახმად, სასამართლო იღებს გადაწყვეტილებას გაფიცვის ან ლოკაუტის უკანონოდ ცნობის შესახებ, რომელიც დაუყოვნებლივ ეცნობება მხარეებს. სასამართლო გადაწყვეტილება გაფიცვის ან ლოკაუტის უკანონოდ ცნობის შესახებ სრულდება დაუყოვნებლივ. აღნიშნული კოდექსის 52-ე მუხლის პირველი

ნაწილით, გაფიცვა— დასაქმებულის მო--წილეობა არ შეიძლება განხილულ იქნეს, როგორც შრომის დისციპლინის დარღვევა და შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტის საფუძველი, გარდა უკანონო გაფიცვის შემთხვევისა. ზემო დასახელებულ ფაქტობრივ და სამართლებრივ გარემოებათა გათვალისწინებით სასამართლომ მიიჩნია, რომ დასაქმებულების მიერ სამუშაოს შესრულებაზე უარის თქმა არ შეიძლებოდა ცნობილი ყოფილიყო უკანონო გაფიცვად და შესაბამისად არ არსებობდა შპს „სა----- ფო---ის“ შეგებებული სარჩელის დაკმაყოფილების საფუძველი;

3. სააპელაციო საჩივრების საფუძვლები

3.1. მა-- მხ---ის, ზე--- ცი---ის და მა---- ბე---ძის სააპელაციო საჩივრის ფაქტობრივი და სამართლებრივი საფუძვლები

3.1.1. დაუსაბუთებელია სასამართლოს მიერ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოება იმის თაობაზე, რომ თითქოს მოწინააღმდეგე მხარემ აპელანტები აღადგინა ტოლფასოვან პოზიციებზე, ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 29 აპრილის N 2/545-2015 კანონიერ ძალა-- შესული გადაწყვეტილების დაცვით. სასამართლომ, მხედველობა-- არ მიიღო ის გარემოება, რომ ქედასა და ქობულეთში აპელანტების გამწესება გამოიწვევდა ხარჯების არათანაბარზომიერ ზრდას, მა---- ბე---ძის ყოველთვიური ანაზღაურება უნდა ყოფილიყო 687 ლარი, ხოლო დამატებით 72 ლარის გადახდა ბოლო წლების განმავლობა-- ჩვენ ქვეყანა-- ეროვნული ვალუტის დევალვაციისა და ინფლაციური პროცესების გათვალისწინებით, წარმოადგენს ხელშეკრულების არსებით პირობას, რომელზეც ცალკე შეთანხმება უნდა გაფორმებულიყო მხარეებს შორის. ამასთან ქობულეთის მიმართულებით მგზავრობის ღირებულება გაიზარდა და დღეის მდგომარეობით შეადგენს 2 ლარს, ასეთ შემთხვევა-- კი მა---- ბე---ძის ყოველთვიური დანახარჯი იქნებოდა - 96 ლარი, თუმცა სხვა აპელანტების მაგალითზე იკვეთება, რომ არც ეს ციფრი მიაჩნია საქმის განმხილველ მოსამართლეს იმ გარემოებად, რომელიც წარმოადგენს ხელშეკრულების არსებით პირობას და საჭიროებდა მხარეთა შეთანხმებას. ასევე მა-- მხ---ის თანამდებობრივი სარგო უნდა ყოფილიყო 625 ლარი ანუ იმაზე უფრო ნაკლები ვიდრე დანარჩენი ორი აპელანტის;

3.1.2. სასამართლომ აპელანტების ნაწილში არსწორად უპასუხა წინამდებარე დავის მთავარ კითხვას: წარმოადგენს თუ არა სს „სა----- ფო---ი“-ს მიერ ქობულეთისა და ქედის სერვისცენტრებში შემოთავაზებული პოზიციები - ტოლფასოვნების კომპონენტს და აღდგა თუ არა ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 29 აპრილის N 2/545-2015 კანონიერ ძალა-- შესული გადაწყვეტილების მიღებამდე არსებული მდგომარეობა, ამ კითხვას

წარმოდგენილი მტკიცებულებებით ცალსახად უარყოფითი პასუხი უნდა გაეცეს;

3.1.3. სა----- ორგანული კანონის - შრომის კოდექსის მე-11 მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, შრომითი ხელშეკრულების არსებით პირობად არ მიიჩნევა: დამსაქმებლის მიერ დასაქმებულისათვის მითითებული სამუშაოს შესრულების ადგილის შეცვლა, თუ საზოგადოდ ხელმისაწვდომი სატრანსპორტო საშუალებებით დასაქმებულის საცხოვრებელი ადგილიდან სამუშაოს შესრულების ახალ ადგილამდე მისვლა და დაბრუნება მოითხოვს არაუმეტეს 3 საათისა დღეში, ამასთანავე, არ იწვევს არათანაბარზომიერ ხარჯებს. ანუ იმისათვის რომ დამსაქმებლის მიერ დასაქმებულისთვის სამუშაო პირობების შეცვლა ჩაითვალოს არაარსებითად აუცილებელია ორი პირობის კუმულაციურად არსებობა: საცხოვრებელი ადგილიდან სამუშაოს შესრულების ახალ ადგილამდე მისვლა და დაბრუნება არ უნდა აღემატებოდეს 3 საათს და ამასთანავე არ უნდა იწვევდეს ხარჯების არათანზომიერ ზრდას. განსახილველ შემთხვევა—, სასამართლოს მიერვე უდავოდ დადგენილი გარემოებაა, რომ სამივე მოსარჩელის შემთხვევა— მინიმუმ მათი ყოველთვიური ტრანსპორტირების ხარჯები გაიზრდება 96 ლარით. აღნიშნული ლოგიკით თუ ვიხელმძღვანელებთ მივიღებთ შემდეგ სურათს: ნებისმიერ სხვა შემთხვევა— დამსაქმებელს ექნება თავისუფალი შესაძლებლობა იმისა, რომ დასაქმებულს ჩამოაკლოს ხელფასის 1/8 ან 1/7 ნაწილი და სწორება მოახდინოს, იმაზე, რომ აღნიშნული გადაწყვეტილების მიღების უფლება მას ქონდა იმდენად რამდენადაც არსებითად არ შეუცვლია კონტრაქტის მდგომარეობა და ამ გადაწყვეტილების მისაღებად დასაქმებულის თანხმობა არ ჭირდება, რაც, რა თქმა უნდა, წინააღმდეგობა— მოვა ნების ავტონომიის სახელმძღვანელო პრინციპთან, რაზეც დგას მთლიანად კერძო სამართალი;

3.1.4. გამომდინარე აქედან მხარეთა შორის შრომითი ურთიერთობის არსებობისათვის აუცილებელ პირობას წარმოადგენს ანაზრაურების კომპონენტი, დამსაქმებელს თვითნებურად არ შეუძლია ერთპიროვნულად მიიღოს ისეთი გადაწყვეტილება, რომელიც პირდაპირ თუ ირიბად შეამცირებს ხელშეკრულებით განსაზღვრულ შრომით გასამრჯელოს. განსახილველ შემთხვევა—, სასამართლომ სავსებით მართებულად დაადგინა, რომ დამსაქმებელს არანაირი წინადადება მათ შორის აპელანტებისთვის არ შეუთავაზებია, რომელიც შეცვლილი სამუშაო პირობების გათვალისწინებით გააუმჯობესებდა მათ მდგომარეობას. ცალკე აღნიშვნის ღირსია, ის გარემოება რომ ყოველდღიურად ორი საათი ტრანსპორტირება დამატებითი ენერგიის ხარჯვასთანაა დაკავშირებული, რითაც ბუნებრივია ასევე შედარებით დაქვეითდებოდა აპელანტთა შრომის პროდუქტიულობა.

3.2. შპს „სა----- ფო---ის“ სააპელაციო საჩივრის სააპელაციო

საჩივრის ფაქტობრივი და სამართლებრივი საფუძვლები

3.2.1. შპს "სა----- ფო----"-მ ზედმიწევნით სრულად შეასრულა სასამართლოს კანონიერ ძალა— შესული გადაწყვეტილება და მოსარჩელები აღადგინა ტოლფას თანამდებობაზე. სასამართლომ ყურადღების მიღმა დატოვა მთელი რიგი მნიშვნელოვანი მტკიცებულებები;

3.2.2. სასამართლომ სრულად გაიზიარა მოსარჩელეთა წარმომადგენლის მიერ მოწოდებული სს „ბათუმის ავტოსადგურის“ ცნობა, სადაც დაფიქსირებულია კონკრეტული ქალაქების (დასახლებული პუნქტების) კილომეტრაჟი და მგზავრობის ღირებულებები. თუმცა, საგულისხმოა, რომ სასამართლოში წარმოდგენილი არ არის ის განცხადება, რომლითაც მიმართა განმცხადებელმა სს „ბათუმის ავტოსადგურს“. ამ ცნობა— არ არის მოცემული ის უმთავრესი კრიტე---უმი, რაც უნდა იყოს მოცემული - დრო, რა დროშიც ხდება სამსახურამდე მისვლა და უკან დაბრუნება. ამის საწინააღმდეგოდ შპს "სა----- ფო----"-მ სასამართლოს წარმოუდგინა საყოველთაოდ ცნობილი და აღიარებული ინტერნეტ რუკა, რომელშიც ეჭვის შეტანის უმცირესი საფუძველიც კი არ არსებობს. ამ პირობებში სასამართლომ არასწორად შეაფასა მტკიცებულებები და გაიზიარა სრულიად დაუსაბუთებელი და არასრული მტკიცებულება, რაც წარმოადგინეს მოსარჩელებმა. ეს მტკიცებულება არ უნდა გამხდარიყო იმის შესაფასებელი საზომი, რამდენად შეიცვალა თუ არა არსებითი პირობა, რადგან იგი არის არასრული და მასში არ არის მოცემული დრო, რა დროშიც ხდება გადაადგილება;

3.2.3. ამასთან, სასამართლომ არასწორად გაიზიარა მოსარჩელეთა წარმომადგენლის განცხადება, სადაც იგი ამბობდა, რომ მგზავრობის ღირებულება, აშკარად გაძვირებულია, თუმცა სააპელაციო სასამართლოს ყურადღებას გავამახვილებთ იმ გარემოებაზე, რომ მოსარჩელებს არ წარმოუდგენიათ რაიმე საზომი ანუ ძველი ღირებულება, თუ რა ღირდა თითოეული თანამშრომლის მიერ სერვისცენტრში (დასაქმების ადგილზე) მისვლა. ანუ, მარტივად რომ ითქვას, მოსარჩელებმა მათზე ნაკისრი მტკიცების ტვირთი არასწორად შეასრულეს, რადგან საქმეში არ გვაქვს მტკიცებულება, რომლითაც დადასტურდება, რომ მგზავრობის ღირებულება გაძვირებულია;

3.2.4. სასამართლომ არ გამოიკვლია ის გარემოება, რომ არსებობდა საქმის წარმოების შეყვეტის საფუძვლები. ხაზგასმით უნდა აღინიშნოს, რომ მოსარჩელეთა მოთხოვნები არ შეიძლება იყოს სასარჩელო წარმოების საგანი. შპს "სა----- ფო----" მიიჩნევს, რომ დასახლებულ საქმეზე უნდა შეწყდეს საქმის წარმოება, რადგან იმავე საგანზე, იმავე მხარეებს შორის და იმავე საფუძველით უკვე არსებობდა სასამართლო დავა. ასევე არსებობს კანონიერ ძალა— შესული გადაწყვეტილება. მოსარჩელები სარჩელით ითხოვენ

სასამართლოს გადაწყვეტილების აღსრულებას, რაც პროცესუალურად შეუძლებელია იყოს სასარჩელო მოთხოვნა. გადაწყვეტილების იძულებითი აღსრულება ხდება სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ სა----- კანონით დადგენილი პროცედურების შესაბამისად და არა სასარჩელო წარმოების გზით. იმ შემთხვევა—, თუ მოსარჩელე მხარეები მიიჩნევენ, რომ სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულება ვერ ხდება, მათ უნდა მიმართონ გადაწყვეტილების გამომტან სასამართლოს და მოითხოვონ აღსრულების საშუალების და წესის შეცვლა და არა სასარჩელო წარმოების გზით სასამართლოს გადაწყვეტილების აღსრულება. მოსარჩელებს შეუძლიათ ასევე გაასაჩივრონ აღმასრულებლის ცალკეული ქმედებები;

3.2.5. რაც შეეხება მიმდინარე დავა— იძულებითი განაცდურის ანაზღაურების მოთხოვნას, ეს მოთხოვნა საერთოდ არ არსებობს რეალურად. კერძოდ, თუ მოსარჩელები მიმართავენ სასამართლოს და მოითხოვს გადაწყვეტილების აღსრულების საშუალების და წესის შეცვლას, სასამართლო, იმისდა მიხედვით, რამდენად დასაბუთებული იქნება ეს განცხადება, დააკმაყოფილებს განცხადებას და შეცვლის აღსრულების საშუალების და წესს, რის შემდეგაც, შეიცვლება უკვე კანონიერ ძალა— შესული გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი და თუ შეუძლებელი იქნება თანამდებობაზე აღდგენა, ეს ავტომატურად გამორიცხავს იძულებითი განაცდურის ანაზღაურებასაც. სასამართლოს შეუძლია ძალიან მარტივად გადაწყვიტოს ეს პრობლემა და შრომის კოდექსის შესაბამისად, თუ აღსრულების საშუალების და წესის შეცვლისას, სამუშაოზე აღდგენა შეუძლებელი იქნება, (რაც განაცდურის ანაზღაურებას გამორიცხავს სამუშაოზე აღდგენამდე პე---ოდზე გაანგარიშებით) დასაქმებულს მიაკუთვნოს კომპენსაცია;

3.2.6. აპელანტის მითითებით, რომც არ არსებულიყო საქმის წარმოების შეწყვეტის საფუძვლები ყველა მოთხოვნა ხანდაზმულია. საქმეში არსებული მტკიცებულებებიდან, მოქმედი საკანონმდებლო ნორმებიდან და უზენაესი სასამართლოს დადგენილი პრაქტიკიდან გამომდინარე ცალსახა და აშკარაა, რომ დასაქმებულების სარჩელი ნებისმიერ შემთხვევა— არის ხანდაზმული. შესაბამისად, მათ უარი უნდა ეთქვას სარჩელის დაკმაყოფილებაზე.

4. გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმების დასაბუთება

4.1. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 377-ე მუხლის 1-ლი და მე-2 ნაწილის შესაბამისად, სააპელაციო სასამართლო ამოწმებს გადაწყვეტილებას სააპელაციო საჩივრის ფარგლებში ფაქტობრივი და სამართლებრივი თვალსაზრისით. სამართლებრივი თვალსაზრისით შემოწმებისას, სასამართლო ხელმძღვანელობს 393-ე და 394-ე მუხლების მოთხოვნებით;

4.2. ამავე კოდექსის 1-ლი და მე-2 მუხლის თანახმად, ყოველი პირისათვის

უზრუნველყოფილია უფლების სასამართლო წესით დაცვა. საქმის განხილვას სასამართლო შეუდგება იმ პირის განცხადებით, რომელიც მიმართავს მას თავისი უფლების ან კანონით გათვალისწინებული ინტერესების დასაცავად. სამოქალაქო საქმეების წარმოება ხორციელდება საპროცესო კანონმდებლობით, რომლებიც მოქმედებს საქმის განხილვის, ცალკეული საპროცესო მოქმედების შესრულების ან სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულების დროს;

4.3. განსახილველ შემთხვევა— ირკვევა, რომ შპს „სა----- ფო----“-ს გენერალური დირექტორის 2012 წლის 27 ნოემბრის N15-02/113 და 2013 წლის 28 იანვრის N15-02/113 ბრძანებების საფუძველზე მოსარჩელებს შეუწყდათ შრომითი ხელშეკრულებები, რაც გაასაჩივრეს ბათუმის საქალაქო სასამართლოში, მოითხოვეს სამსახურიდან გათავისუფლების შესახებ ბრძანებათა ბათილად ცნობა, სამსახურში აღდგენა და იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება;

4.4. ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 29 აპრილის N2/545-2015 გადაწყვეტილებით სარჩელი დაკმაყოფილდა და სასამართლო გადაწყვეტილება არც ზემდგომი ინსტანციის სასამართლოებს შეუცვლიათ. საბოლოოდ, სა----- უზენაესი სასამართლოს 2016 წლის 22 იანვრის Nას-1109-1044-2015 განჩინებით საკასაციო საჩივარი მიჩნეულ იქნა დაუშვებლად. შესაბამისად, კანონიერ ძალა— შევიდა ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 29 აპრილის N2/545-2015 გადაწყვეტილება, რომლის საფუძველზეც დამსაქმებელს დაევალა მოსარჩელების აღდგენა და იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება;

4.5. მოსარჩელების მითითებით, მიუხედავად სასამართლო გადაწყვეტილებისა, დამსაქმებელს არ აღუდგენია არც ერთი მათგანი იგივე ან ტოლფას სამუშაო თანამდებობაზე, არც ერთი მათგანი არ დაბრუნებია იგივე სამუშაო ადგილს, სადაც დათხოვებამდე მუშაობდა, არამედ, დამსაქმებლის გადაწყვეტილებით, ზოგიერთი სამუშაოდ გამწესდა ხულოს რაიონში, ზოგი ქედა— და ზოგიც ოზურგეთსა და შუახევში. სწორედ ამის გამო მოსარჩელებმა უარი განაცხადეს ახალ შრომით ხელშეკრულებებზე ხელმოწერაზე, ამის შემდეგ დამსაქმებელმა ჯერ საყვედური გამოუცხადა მათ, ხოლო 2016 წლის 25 აპრილის ბრძანებებით კი სამსახურიდან გაათავისუფლა;

4.6. მოცემული გარემოებებიდან გამომდინარე, თავისი შინაარსით მოსარჩელების პრეტენზია მიმართულია კანონიერ ძალა— შესული გადაწყვეტილების აღსრულების საშუალებასა და წესზე. ამ საკითხის გარკვევისათვის ახალი და დამოუკიდებელი სასარჩელო წარმოება კი დაუშვებელია, საკითხი უნდა გადაწყდეს კანონიერ ძალა— შესული

გადაწყვეტილების განმარტების ან/და აღსრულების წესის დადგენის შესახებ განცხადების ფარგლებში. დასაქმებულის დამოუკიდებელ სარჩელად არ უნდა შეფასდეს მოსარჩელის მოთხოვნა, გაირკვეს, თუ სად და რომელია ტოლფასი თანამდებობა. იმ სახის სარჩელი, რომ განიმარტოს სად და რომელ თანამდებობაზე იქნა აღდგენილი დასაქმებული, დაუშვებელია და ასეთ მოთხოვნას არ გააჩნია სამართლებრივი საფუძველი;

4.7. პალატა განმარტავს, რომ გადაწყვეტილების აღსრულებასთან დაკავშირებული საკითხების რეგულირების შესაძლებლობები გათვალისწინებულია სსსკ-ის 263.1-ე მუხლით, რომელიც სასამართლოს აძლევს შესაძლებლობას, მხარის მოთხოვნის საფუძველზე და ორივე მხარის კანონიერ ინტერესთა ურთიერთშეჯერების შედეგად, იმსჯელოს გადაწყვეტილებით დადგენილი აღსრულების წესზე, პირობებსა და საშუალებაზე. ამ საკითხის განხილვა კი, სსსკ-ის 1.2 მუხლიდან გამომდინარე, სასარჩელო წარმოების წესით დაუშვებელია;

4.9. უდავოა, რომ განსახილველ შემთხვევა— დავა გამოიწვია კანონიერ ძალა— შესული გადაწყვეტილების აღსრულების პროცედურამ. სააპელაციო სასამართლო განმარტავს, რომ სადავო საკითხი უნდა გადაწყდეს კანონიერ ძალა— შესული გადაწყვეტილების აღსრულებისათვის დადგენილი წესების ფარგლებში და არა - ახალი სასარჩელო წარმოებით. პალატა ყურადღებას გაამახვილებს ანალოგიურ საკითხზე სა----- უზენაესი სასამართლოს პრაქტიკაზე, სადაც საკასაციო პალატამ „გა იზიარა კასატორის პრეტენზიის იი ნაწილი, რომ სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული განჩინებით უცვლელად დარჩა ხელვაჩაურის რაიონული სასამართლოს გადაწყვეტილება, რომელიც, თავის მხრივ, საბოლოოდ აღუსრულებელი დარჩება, რადგან ხელვაჩაურის რაიონული სასამართლოს 2017 წლის 2 მარტის გადაწყვეტილებით (იხ. წინამდებარე განჩინების 13.1-13.5 ქვეპუნქტები) სასამართლომ, ფაქტობრივად, ხელმეორედ გადაწყვიტა და დაადგინა ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 10 მაისის კანონიერ ძალა— შესული გადაწყვეტილებით უკვე განხილული და გადაწყვეტილი საკითხი - დასაქმებულის ტოლფას თანამდებობაზე აღდგენა, რაც დაუშვებელია. კანონიერ ძალა— შესული სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულების ეტაპზე წარმოშობილი სადავო საკითხები უნდა გადაწყვიტოს გადაწყვეტილების მიმღებმა სასამართლომ მხარეთა განცხადების საფუძველზე კანონიერ ძალა— შესული გადაწყვეტილების აღსრულების წესის დადგენის ან მისი განმარტების გზით (იხ. საქმე №ას-1414-1334-2017, 31 ოქტომბე---, 2018 წელი);

4.10. ამავე საქმეზე საკასაციო სასამართლომ განმარტა, რომ თავდაპირველად უნდა შეფასდეს, რას ითხოვს მოსარჩელე (განმცხადებელი), შემდეგ - მოთხოვნის საფუძველები და ბოლოს უნდა დადგინდეს მოთხოვნის

გამართულობა. განსახილველ შემთხვევა— დასაქმებულის მოთხოვნა იყო, გაერკვია, თუ სად უნდა ყოფილიყო აღდგენილი იგი, ანუ რომელია ტოლფასი თანამდებობა, რომელზეც ის აღდგენილ იქნა ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 10 მაისის გადაწყვეტილებით (იხ. წინამდებარე განჩინების მე-3 პუნქტი). ამ საკითხის გარკვევისათვის ახალი და დამოუკიდებელი სასარჩელო წარმოება დაუშვებელია, **საკითხი უნდა გადაწყდეს კანონიერ ძალა— შესული გადაწყვეტილების განმარტების ან/და აღსრულების წესის დადგენის შესახებ განცხადების ფარგლებში** (იხ. საქმე №ას-1414-1334-2017, 31 ოქტომბე---, 2018 წელი);

4.11. ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო ევროკონვენციის მე-6 მუხლის პირველი პუნქტის ფარგლებში განმარტავს, რომ სამართლიანი სასამართლოს უფლება მოიცავს არა მხოლოდ საქმის სამართლიან გადაწყვეტასა და სასამართლო ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფას, არამედ, გადაწყვეტილებით დადგენილი მართლწესრიგის აღსრულების შესაძლებლობას (იხ. მაგ: „აპო---ოლი სა----- --- წინააღმდეგ“, საჩივარი no 40765/02). საპელაციო სასამართლოს მოსაზრებით, თუკი სასამართლოს გადაწყვეტილების აღსრულების შეუძლებლობა დადგება დღის წესრიგში, სასამართლო ვალდებულია, განკარგოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსით გათვალისწინებული შესაძლებლობანი, რათა პირს არ დაერღვეს გადაწყვეტილებით დადასტურებული უფლების რეალიზაციის შესაძლებლობა, თავიდან იქნეს აცილებული კიდევ ერთი აღუსრულებელი გადაწყვეტილების არსებობა. თუმცა, მოცემულ შემთხვევა— მხედველობა—ა მისაღები შემდეგი გარემოება: რეალურად დასაქმებულის მიერ წარდგენილ სარჩელზე ახალი გადაწყვეტილება არ არის მიღებული, არამედ კანონიერ ძალა— შესული გადაწყვეტილების აღსრულების წესია დადგენილი;

4.12. სა----- უზენაესმა სასამართლომ №ას-1414-1334-2017 საქმეზე ასევე განმარტა, რომ „დასაქმებულის დამოუკიდებელ სარჩელად არ უნდა შეფასდეს მოსარჩელის მოთხოვნა, გაირკვეს, თუ სად და რომელია ტოლფასი თანამდებობა. იმ სახის სარჩელი, რომ განიმარტოს სად და რომელ თანამდებობაზე იქნა აღდგენილი დასაქმებული, დაუშვებელია და ასეთ მოთხოვნას არ გააჩნია სამართლებრივი საფუძველი. საკასაციო სასამართლომ განმარტა, რომ დასაქმებულის მოთხოვნა განხილული უნდა იქნეს სსსკ-ის 251-ე ან/და 262-ე მუხლების შესაბამისად“;

4.13. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 186-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტის, ასევე 187-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, მოსამართლე სარჩელის ჩაბარებიდან 5 დღის ვადა— არ მიიღებს სარჩელს, თუ არსებობს სასამართლოს გადაწყვეტილება ან განჩინება მოსარჩელის მიერ სარჩელზე

უარის თქმის, მოპასუხის მიერ სარჩელის ცნობის ან მხარეთა მორიგების დამტკიცების შესახებ. თუ სარჩელის მიღებაზე უარის თქმის საფუძველი გამოვლინდება ამ სარჩელის წარმოება— მიღების შემდეგ, მა—ნ იმის მიხედვით, თუ როგორია ეს საფუძველი, სასამართლო შეწყვეტს საქმის წარმოებას ან სარჩელს განუხილველად დატოვებს;

4.14. ამავე კოდექსის 393.3 მუხლის თანახმად, საპროცესო სამართლის ნორმების დარღვევა, მხოლოდ მა—ნ შეიძლება გახდეს გადაწყვეტილების გაუქმების საფუძველი, თუ ამ დარღვევის შედეგად საქმეზე არასწორი გადაწყვეტილება იქნა გამოტანილი;

4.15. იმის გათვალისწინებით, რომ უკვე არსებობდა მოსარჩელების სამუშაოზე აღდგენასა და იძულებით განაცდურთან დაკავშირებით, კანონიერ ძალა— შესული ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 29 აპრილის გადაწყვეტილება, პალატა მიიჩნევს, რომ ამ გადაწყვეტილების აღსრულებასთან დაკავშირებით მოსარჩელების პრეტენზიის სასარჩელო წარმოების წესით განხილვისას, პირველი ინსტანციის სასამართლომ დაარღვია საპროცესო ნორმა, კერძოდ, ნაცვლად სსსკ-ის 186.1-ე მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტით სარჩელის მიღებაზე უარის თქმისა, ან შემდგომში 187.2 მუხლის მიხედვით მისი განუხილველად დატოვებისა, არსებითად იმსჯელა მოსარჩელების მოთხოვნაზე, რამაც არასწორი გადაწყვეტილების გამოტანა განაპირობა. აღნიშნული კი სსსკ-ის 377.2-ე, 385-ე, 393.3-ე, 187.2-ე მუხლების თანახმად, გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმების და სარჩელის განუხილველად დატოვების საფუძველია;

4.16. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, აპელანტ შპს „სა----- ფო----ს“ დაზუსტებული მოთხოვნა გადაწყვეტილების გაუქმებისა და სარჩელზე საქმის წარმოების შეწყვეტის თაობაზე ნაწილობრივ უნდა დაკმაყოფილდეს; გაუქმდეს, ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2017 წლის 22 ნოემბრის გადაწყვეტილება, მა-- მხ---ის, ზე--- ცი---ის, ტა----- ჯა--ს, ნო-- ნა-----ის, კა--- - ოს-----ს, მე--- ზო--ის, ნი--- ბა---ის, ზი----- აი-----ს და მა----- ბე---ძის სარჩელი, სამუშაოზე აღდგენისა და სამუშაოდან გათავისუფლების შესახებ ბრძანებების ბათილად ცნობის, სამუშაოზე აღდგენისა და იძულებით განაცდურის ანაზღაურების თაობაზე, ასევე შპს „სა----- ფო----ის“ შეგებებული სარჩელი გაფიცვის უკანონოდ ცნობის თაობაზე, ნაცვლად სარჩელზე საქმის წარმოების შეწყვეტისა, უნდა დარჩეს განუხილველად;

4.17. სააპელაციო სასამართლო განმარტავს, როგორც უკვე აღინიშნა, მა-- მხ---ის, ზე--- ცი---ის, ტა----- ჯა--ს, ნო-- ნა-----ის, კა----- ოს-----ს, მე--- ზო--ის, ნი--- ბა---ის, ზი----- აი-----ის და მა----- ბე---ძის სამუშაოზე აღდგენასა და იძულებით განაცდურთან დაკავშირებით, კანონიერ ძალა— შესული ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 29 აპრილის გადაწყვეტილების

აღსრულების წესის, პირობებსა და საშუალებებთან დაკავშირებული საკითხი განხილული უნდა იქნეს სსსკ-ის 263-ე მუხლით დადგენილი წესებით.

5. შემაჯამებელი სასამართლო დასკვნა

სააპელაციო პალატამ შეისწავლა წარმოდგენილი სააპელაციო საჩივარი, მოიკვლია საქმეში არსებული მასალები, მოისმინა მხარეთა ახსნა-განმარტებანი, მოახდინა ფაქტობრივი გარემოებების სამართლებრივი შეფასება მიაჩნია, რომ შპს „სა----- ფო----“-ს დაზუსტებული სააპელაციო საჩივარი და მა-- მხ---ის, ზე--- ცი---ის და მა---- ბე---ძის სააპელაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, გაუქმდეს, ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2017 წლის 22 ნოემბრის გადაწყვეტილება და მა-- მხ---ის, ზე--- ცი---ის, ტა----- ჯა--ს, ნო-- ნა-----ის, კა----- ოს-----ს, მე--- ზო--ის, ნი--- ბა-----ის, ზი----- აი-----ს და მა---- ბე---ძის სარჩელი, სამუშაოზე აღდგენისა და სამუშაოდან გათავისუფლების შესახებ ბრძანებების ბათილად ცნობის, სამუშაოზე აღდგენისა და იძულებით განაცდურის ანაზღაურების თაობაზე, ასევე შპს „სა----- ფო----ის“ შეგებებული სარჩელი გაფიცვის უკანონოდ ცნობის თაობაზე, უნდა დარჩეს განუხილველად.

6. საპროცესო ხარჯები

6.1. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლის შესაბამისად, იმ მხარის მიერ გაღებული ხარჯების გადახდა, რომლის სასარგებლოდაც იქნა გამოტანილი გადაწყვეტილება, ეკისრება მეორე მხარეს, თუნდაც ეს მხარე განთავისუფლებული იყოს სახელმწიფო ბიუჯეტში სასამართლო ხარჯების გადახდისაგან. თუ სარჩელი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა, მა--ნ ამ მუხლში აღნიშნული თანხა მოსარჩელეს მიეკუთვნება სარჩელის იმ მოთხოვნის პროპორციულად, რომელიც სასამართლოს გადაწყვეტილებით იქნა დაკმაყოფილებული, ხოლო მოპასუხეს – სარჩელის მოთხოვნის იმ ნაწილის პროპორციულად, რომელზედაც მოსარჩელეს უარი ეთქვა. თუ სააპელაციო ან საკასაციო სასამართლო შეცვლის გადაწყვეტილებას, ან გამოიტანს ახალ გადაწყვეტილებას, იგი შესაბამისად შეცვლის სასამართლო ხარჯების განაწილებასაც.

6.2. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 187-ე მუხლის მე-2 ნაწილის ბოლო წინადადების თანახმად, ...საქმის მთავარ სხდომაზე განხილვისას სარჩელის განუხილველად დატოვების შემთხვევა— სახელმწიფო ბაჟი მოსარჩელეს არ დაუბრუნდება;

6.3. მითითებული მუხლის საფუძველზე აპელანტის მიერ გადახდილი სახელმწიფო ბაჟი უნდა დარჩეს გადახდილად ბიუჯეტში.

**სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატამ
დაადგინა**

1. შპს „სა----- ფო----“-ს დაზუსტებული სააპელაციო საჩივარი და მა-- მხ---ის, ზე--- ცი---ის და მა----- ბე---ძის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
2. გაუქმდეს, ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2017 წლის 22 ნოემბრის გადაწყვეტილება;
3. მა-- მხ---ის, ზე--- ცი---ის, ტა----- ჯა--ს, ნო-- ნა-----ის, კა----- ოს-----ს, მე---ზო--ის, ნი--- ბა---ის, ზი----- აი-----ს და მა----- ბე---ძის სარჩელი, სამუშაოზე აღდგენისა და სამუშაოდან გათავისუფლების შესახებ ბრძანებების ბათილად ცნობის, სამუშაოზე აღდგენისა და იძულებით განაცდურის ანაზღაურების თაობაზე, ასევე შპს „სა----- ფო----ის“ შეგებებული სარჩელი, გაფიცვის უკანონოდ ცნობის თაობაზე დარჩეს განუხილველად;
4. აპელანტების მიერ სახელმწიფო ბაჟი გადახდილია;
5. განჩინება შეიძლება გასაჩივრდეს კერძო საჩივრით, სა----- უზენაეს სასამართლოში, განჩინების ასლის მხარისათვის გადაცემიდან 12 დღის ვადა-- -, ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს მეშვეობით

მოსამართლე:

ლაურა მიქავა